

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

MAANDAG 25 MAART 1985

WILLEMSSTAD - Hier was zeer druk (en warm) afgelopen zaterdagavond in het Curacaos Museum, waar de opening plaatsvond van de expositie "Keien, kiezels, stenen, keien" van Ellen Spijksma en Wop Sijtsma. Op vrijdag 22 maart informeerde de Beurs u reeds uitvoerig over deze schitterende tentoonstelling. De expositie is zowel inhoudelijk als organisatorisch van een zeer volwassen niveau en mag zeker gerekend worden tot één van de "betere" tentoonstellingen die tot nu toe in het Curacaos Museum georganiseerd werden. De expositie duurt tot en met 14 april. Op de foto ziet men rechts de heer Dolf Te Lindes, die de tentoonstelling opende, in het midden Ellen Spijksma en links Wop Sijtsma.

De Beurs

Maandag 25 maart 1985

PRIJSVRAAG VLAG EN WAPEN VAN SABA

(om onze korrespondente)
PHILIPSBURG — Het eilandsbestuur van Saba heeft, zoals de Beurs al eerder berichtte, bij eilandsbesluit besloten, per 1 maart 1985 een commissie te benoemen, die het BC kan adviseren v.w.b. het instellen van een vlag en wapen voor het eilandgebied Saba.

Inmiddels zijn in deze commissie benoemd: William J. Johnson (president) Frank Hassell (sekretaris) en de leden Patricia Johnson en Shirley Smith.

Sabanen, Antillianen en personen met andere nationaliteiten met voorkeur in deze volgende worden hiertoe uitgenodigd, ontwerpen voor vlag en wapen in te sturen naar "Commission Flag and Coat-of-arms" c/o Frank Hassell, Windwardside Saba N.A.

Reden, waarom naast Sabanen ook Antillianen en anderen aan deze activiteit mee kun-

nen doen is de kleinschaligheid van het eiland, en de wens uit zoveel mogelijk ontwerpen een keuze te kunnen maken.

De volgende criteria dienen in aanmerking genomen dienen te worden:

1. Verhouding vlag dimensie moet 3 op 2 zijn
2. Niet meer dan 5 kleuren zijn toegestaan
3. Gebruik van vormen en symbolen is toegestaan, echter geen geschreven tekst
4. Ontwerpen mogen niet of nagenoeg identiek zijn aan welke vlag van welke natie ter wereld dan ook
5. Symboliek der vlag mag geen relatie met politieke partij of godsdienst suggereren.
6. Ontwerp vlag moet eenvoudig en gemakkelijk van een afstand herkenbaar zijn (kleuren combinatie, niet te bont,

helder en duidelijk zichtbaar, zonder schaduw effecten noch hoeveelheid aan perspectief)

7. Voor duidelijk onderscheid moet het ontwerp ferm en stylistisch uitgevoerd zijn

8. Ontwerp dient representatief voor een nieuwe Caribische staat te zijn.

9. Er moet rekening mee gehouden worden dat toe te passen kleuren onze bevolking aanspreekt v.w.b. symboliek combinatie en smaak.

10. Bij ingezonden ontwerp(en) dient een verklaring over toegepaste kleuren en symboliek gevoegd te worden.

Voor winnaars van uitge-selecteerd vlag- en wapen ontwerp is een prijs van Naf. 500,- beschikbaar. Inzendingen dienen voor 1 juli 1985 binnen te zijn zodat hopenlijk Saba's vlag voor het eerst op Sabadag 6 december 1985, gehesen kan worden.

TV-productie Bureau Cultuur

"MARGARETHA" TER ERE EDDY PIETERS HEYLIGER

WILLEMSTAD - Morgenavond om half tien brengt het Bureau Cultuur en Opvoeding via Tele-Curacao E Kama di Margaretha, een bewerking door Eddie Pieters Heyliger van Inge's eenakter Margareth's Bed.

E kama di Margareta is een heel opmerkelijk stuk. De schrijver geeft dit zelf aan, daar waar hij schrijft. "Misschien hebben de makers van een stuk in de bewerking een film - geen duidelijk antwoord in hun werk aangegeven, om de mensen aan het denken te zetten".

Inderdaad zal E Kama di Margareta veel mensen aan het denken zetten.

Bestond Margareta in werkelijkheid? Is Elsie een doodgewone hoertje of is zij inderdaad een studente, die het niet zo nauw neemt met de zeden?

Over Ben valt ook vragen te stellen.... Is hij gefrustreerd door de onderbreking van zijn studie voor dokter?

E Kama di Margareta is een produktie van het Bureau Cultuur en Opvoeding vervaardigd met het doel meer aandacht te creëren voor de dramatische expressie.

De opnamen zijn gemaakt in Las Palmas Hotel.

Rosemary Leyba en Raymond Navarro zijn de vertolkers van het stuk.

De coordinatie was in handen van Oswald Specht van het Bureau Cultuur en Opvoeding.

De opnamen, belichting, geluid en montage werden gedaan door Papa Zimmerman van Tele-Curacao.

De regie berust bij de bewerkker van het stuk.

Het stuk wordt gebracht mede ter viering van het feit, dat de bewerkker-regisseur Eddie Pieters Heyliger 30 jaar terug met toeneel is begonnen.

Op de foto het drietal, dat de leiding had over de productie van "E kama di Margaretha", met links staand Eddy Pieters Heyliger.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

DINSDAG 26 MAART 1985

Rond St. Maarten en St. Eustatius

ARCHEOLOOG UIT VS WIL SCHEEPS- WRAKKEN OPGRAVEN

WILLEMSTAD -- De bekende onderwater-archeoloog Robert Marx, directeur van de 'Phoenician Explorations' in Florida (USA), zal op uitnodiging van het Archeologisch/Antropologisch Instituut Nederlandse Antillen (AINA) van 25 tot en met 29 maart a.s. een bezoek brengen aan Curacao, St. Maarten en St. Eustatius voor het houden van besprekingen met de autoriteiten van bovengenoemde eilandgebieden over de mogelijkheid voor onderwater-archeologisch onderzoek rond deze eilanden.

Het ligt in de bedoeling, afhankelijk van de besprekingen, binnenkort met een magnetometrisch onderzoek rond St. Maarten en St. Eustatius te beginnen. Bij positief resultaat zullen er verdere afspraken gemaakt worden voor het opgraven van één of meerdere scheepswrakken.

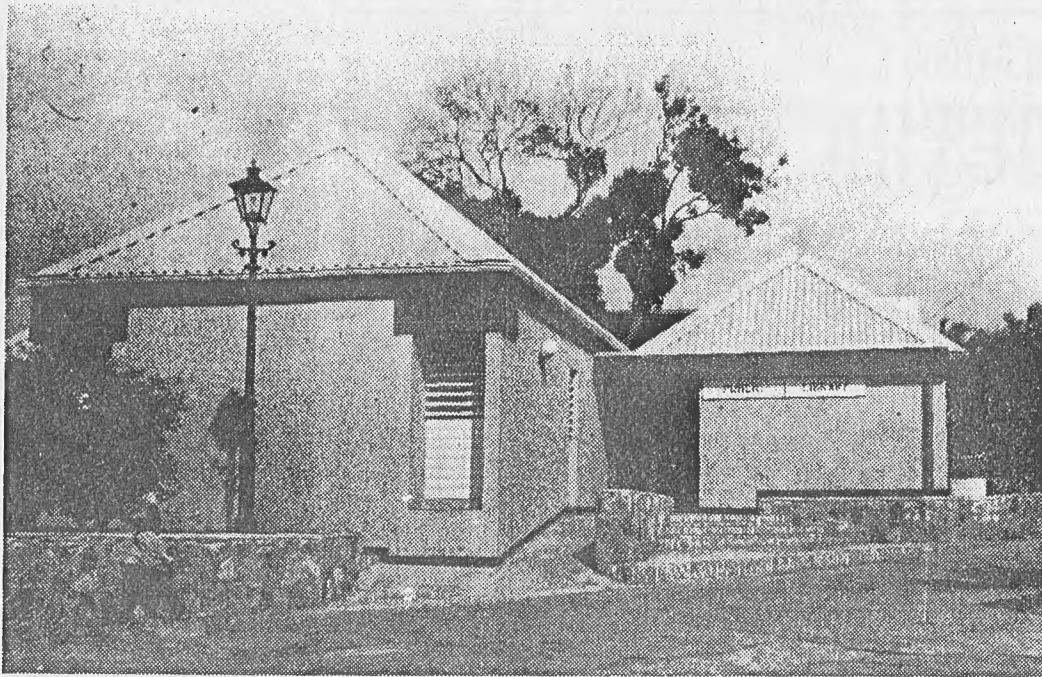
Vooraf rond St. Maarten en St. Eustatius moeten zich volgens oude archieven en gezien hun rijk historisch verleden op maritiem gebied diverse wrakken bevinden.

De onderneming van de heer Marx bezit een onderzoekschip uitgerust met de meest moderne apparatuur. Marx heeft een groot aantal onderzoekingen verricht naar historische wrakken in o.a. de wateren van Florida, de Bahamas, de Virgen Islands, Puerto Rico, Jamaica, Brazilië, Panama, Mexico het eiland Mauritius, Australië, Israël, Libanon en Spanje. Zo heeft hij in de buurt van Brazilië het vlaggeschip van Piet Hein gelocaliseerd en opgegraven. Hij heeft ook tientallen boeken over onderwater-archeologie op zijn naam staan.

Om iedereen in de gelegenheid te stellen van zijn werk kennis te nemen zal de heer Robert Marx in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen vanavond om 20.30 uur een dia-lezing houden.

Deze lezing zal voorafgegaan worden door een korte dia-lezing door Dr. Wil Nagelkerken, van het AAINA over zijn onderwater-archeologisch onderzoek in de Oranjebaai te St. Eustatius.

SINT EUSTATIUS — In de week van 25 maart zal om vier uur 's middags de opening van de eerste Kinderboeken-week gehouden worden. Dit is georganiseerd door enkele onderwijzers van de basisscholen en een medewerkster van de bibliotheek. Ook is er een teken-wedstrijd aan verbonden en voor de hoogste klassen een opstel-wedstrijd. Gedurende de boekenweek zal er een doorlopende tentoonstelling in de bibliotheek gehouden worden over verschillende onderwerpen. De boeken liggen dan ter inzage op de tafels. Dennis Sprott, waarnemend hoofd van de Gouverneur De Graaffschool, heeft een lied gecomponeerd en Lena Courtar (schoolkind) heeft het wijsje gemaakt. De schooljeugd krijgt die dag fruit aangeboden door de Lions en Lionessesclub. Bij de foto: De Gertrud Judson Library op St. Eustatius.

AMIGOE

DINSDAG 26 MAART 1985

Bonaire moet eigen muziekpedagogen opleiden

Muziekpedagoog Bedacht: tevreden muziekexamen

KRALENDIJK — Sinds 1983 biedt het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) aan de leerlingen van de vijfde klassen van het Bonaireaanse basisonderwijs de gelegenheid zich kosteloos voor te bereiden op het eindexamen ter verkrijging van het diploma Algemeen Vormend Muziekonderwijs-A. Voor het geven van de lessen, die onder schooltijd plaatsvinden, heeft het CCB de muziekpedagoog Rudy Bedacht ter beschikking gesteld.

Het eindresultaat van deze muzikale alfabetisatie-campagne is voor dit schooljaar thans bekend geworden: 105 leerlingen slaagden en 27 werden afgewezen. Rudy Bedacht: "Het resultaat is, gegeven de omstandigheden en de lesfrequentie, niet onbevredigend. Vergeleken met de resultaten van onze (betaalde) middag-cursussen, kan men zelfs spreken van de vorming van een overweldigende reserve aan gediplomeerden voor onze muziekschool".

De heer Bedacht is voorts van mening, dat het basis-muziekonderwijs op Bonaire voorlopig het best gediend wordt door een beleid van "kleine stappen voorwaarts". Hij licht dit als volgt toe: "Toen wij het onderwijsmodel ontwierpen voor muziekonderwijs op Bonaire, hebben wij bewust niet gekozen voor een traditionele structuur zoals die in andere landen bestaat, en die gebaseerd is op langdurige voorbereidingen op "grote sprongen voorwaarts". In plaats van cur-

sisten enkele jaren lang bezig te houden met theoretische wetenswaardigheden, die op zichzelf wel nuttig kunnen zijn, hebben wij gekozen voor op de onmiddellijke behoefte en praktisch afgestemde korte cursussen. En dat blijkt op Bonaire succes te hebben". De heer Bedacht zegt bezig te zijn aan een evaluatie van de werkzaamheden en resultaten van vijf jaar consequent en continu muziekonderwijs op Bonaire:

"Wij bevinden ons nog steeds in fase één, het leggen van een fundament voor de onderbouw van onze muziekschool. Gelet op de kleinschaligheid en de beperkte mogelijkheden op Bonaire, zal het nog wel enige tijd duren voordat de midden- en bovenbouw kunnen worden gerealiseerd; voordat er dus sprake kan zijn van kader-vorming op muziekgebied. Het zal in de toekomst toch mogelijk moeten zijn bv. een Gitaartrio voor klassieke muziek, of een Jeugdorkest te vormen, waarmee Bonaire ook op internationaal niveau tot belangrijke manifestaties zal kunnen komen. Wij kunnen ons niet blijven isoleren".

Muziekdocent Bedacht zegt voorts op zijn verlanglijst te hebben, dat Bonaire zijn eigen muziekpedagogen opleidt. "Het instrument daartoe is al aanwezig: De muziekschool. En het lokale muzikalent dat zich aan diepgaandere studie wil wijden, kan via gedegen voorlichting worden gemotiveerd".

AMIGOE

DINSDAG 26 MAART 1985

Ingezonden

Een avondje uit...

Een avondje uit met je kinderen... ja gezellig! Dat zullen de meeste mensen gedacht hebben toen ze afgelopen zaterdag op weg waren naar het jeugdhuis, waar een voorstelling gegeven zou worden door de 3e klas van de Reina Beatrix-school te Bonaire. Over de opkomst mag niemand klagen. Er waren zelfs zoveel mensen gekomen, dat alle stoelen bezet waren (een bijna onbekende ervaring voor de C.C.B.-stoelen). Toch werden er nog meer mensen binnengelaten. Daar begonnen de problemen al.

De ruimte is beslist niet adequaat voor dergelijke voorstellingen. Zij is gelijkvloers en de stoelen staan recht achter elkaar. Een zaal volstauwen betekent dan ook moeilijkheden. Daar kwam nog bij dat de geluidsinstallatie het weer eens vertikte om optimaal te functioneren. Als je de prachtige installatie ziet en weet dat deze er pas in is aangebracht, mag je toch iets anders verwachten. Het gevolg kunt u al raden. Vanaf het midden van de zaal kon niemand meer iets zien, laat staan horen. Ondanks alle aanwijzingen vanaf het toneel (ook nauwelijks te verstaan) was het niet mogelijk de zaal rustig te krijgen.

Jammer voor de organisatoren die met zoveel zorg gewerkt hadden aan prachtige décors, mooi afgewerkte kleding en instuderen van teksten en muziek. Nog erger voor de jonge spelertjes en zangers en zangeres-

sen om iets voor te dragen voor een zaal die niet luistert.

Daarom zou ik een beroep willen doen op alle opvoeders, ouders én leerkrachten een dergelijke situatie te voorkomen voor de volgende voorstelling. Ouders van kinderen, die moeilijk stil kunnen blijven zitten, stuurt u kind niet zonder begeleiding en respect naar de voorstelling, ga zelf mee en leer uw kind aandacht en respect op te brengen voor zo'n creatief gebeuren. Probeer uw kind duidelijk te maken dat hij door zijn gedrag ook anderen benadeelt, de spelers, het andere publiek.

Leerkrachten: u was met zovelen aanwezig in de zaal, uw taak als opvoeder houdt toch niet op wanneer u de deur van uw klas sluit. Waarom greep niemand van jullie in?

Publiek: Gedrag je! Iedereen weet dat de zaal van het jeugdhuis veel nadelen kent, houdt daar rekening mee. Blijf anders thuis, dan verstoor je niemands aandacht.

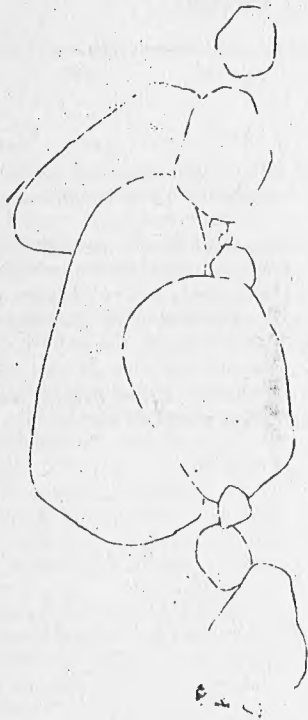
Juist een positieve ervaring van kinderen op jonge leeftijd met toneel kan zijn belangstelling voor creatieve expressie vergroten. Misschien voorkom je dan in de toekomst, dat een toneelgroep naar Bonaire komt om te spelen voor hooguit 30 mensen.

Daarom: veel lof voor het initiatief van de school; maar ook aanmerkingen. Laten we met z'n allen proberen een herhaling te voorkomen, zodat dergelijke initiatieven, die op Bonaire toch al schaars zijn, al bij voorbaat goed worden.

RIET SEALY - CLAPPERS
(BONAIRE)

Keihard werken levert steengoede expositie

ONDER DE TITEL «Keien Kiezels Stenen Kiezels» vond zaterdagavond in het Curaçaosch Museum de openstelling plaats van expositie van werk van Ellen Spijkstra en Wop Sijsma. Het was enorm druk en de heer Dolf Te Linde hield een ontwapenend openingswoord. Hij zei dat het de eerste keer was dat hij iets dergelijke deed, en dus niet goed wist wat hij ermee aan moest. Het uitleggen van het tentoongestelde achtte hij ook niet zijn taak, omdat ieder dat wel voor

zichzelf kon uitmaken: "dat is het privilege van de beschouwer", aldus de heer Te Linde. Met de overhandiging van een klein present aan beide exposanten verklaarde hij toen de tentoonstelling voor geopend.

Tweemanstentoonstelling

Het opmerkelijke van deze tweemans-tentoonstelling was met name in de (als ik dat even zo mag noemen) thema-zaal te zien. Daar waren keramische werken van Ellen Spijkstra en schilderijen in plakkaat- verf van Wop Sijsma in een harmonieus evenwicht aanwezig. Uiteraard hebben de beide kunstenaars de laatste maanden veel contact gehad, maar de verwerking van dat contact tot een harmonieus geheel moest men natuurlijk maar

afwachten. Voor Wop Sijsma was het werk van Ellen Spijkstra de aanzet tot abstract bezig zijn. En het is wonderlijk hoe de ene kunstenaar de ander dan kan inspireren tot een nieuwe vorm van schilderen. Voor mij was dat het eerste wat opviel: de eerbied voor elkaars werk. Er is zo vaak een jalousie de métier in de wereld van kunst, maar hier was eerder het omgekeerde merkbaar. Persoonlijk juich ik dat zeer toe, vanwege het feit dat die genoemde jaloezie eerder het geloof in insolationisme dan het geloof in het feit dat iedereen op zijn manier een stukje van de waarheid kenbaar/zichtbaar moet maken!

Verskillende kunstenaars

Wop Sijsma en Ellen Spijkstra zijn echter wel twee volkomen andere, volkomen verschillende kunstenaars. Dat is niet zozeer het gevolg van hun ervarings-wereld weergeven. Wop Sijsma is de oudere kunstenaar; in zijn werk is een veelheid van gedachten terug te vinden. Zijn acriels roepen herinneringen op aan Gauguin of aan Vlaminck; vooral het schilderij «Berusting» heeft mij enorm getroffen; de verstilling die eruit spreekt, veronderstelt

men eerder bij oudere kunstenaars. De potlood-tekeningen zijn van een heel andere orde; daarin gaat het over de mens in de wereld om hem heen. Wie is die mens, waarheen is hij op weg, wat is het doel van het leven en meer van dergelijke vragen. De plakkaat- verf schilderijen (middelgroot heet het op het informatie-papier) zijn een aanzet tot abstract bezig zijn, want kleur en tint zijn hem onderhand wel duidelijk; nu

gaat het om de vormen en daarvoor liet Sijsma zich gaarne inspireren door Ellen Spijkstra. De resultaten daarvan treft men aan in de thema-zaal; het gevolg is dat Sijsma aan den lijve ervaart dat er weer nieuwe mogelijkheden toegevoegd zijn aan zijn niet gering talent.

Een apart woord moet gewijd worden aan de bord-tekeningen van Sijsma. Alleen op de avond van de openstelling was er een dia-reportage van wat hij in dit opzicht heeft gepresteerd. Er zijn gelukkig foto's/dia's gemaakt van wat hij op een gewoon schoolbord heeft gerealiseerd. Ik kan wel huilen, als ik er aan denk dat dergelijke prachtige creaties met een simpele bord-wisser tot een beetje gekleurde stof zijn teruggebracht. Wie een oud schoolbord heeft, moet het eigenlijk aan Sijsma ter beschikking stellen en hem vragen er een tekening op te maken. Het resultaat is verbluffend. Neem dan gauw het bord mee, en laat de afbeelding fixeren, zodat het resultaat bewaard blijft voor de velen die dit werk nu node moeten missen.

Ellen Spijkstra, de jongere kunstenaar, heeft waarschijnlijk iedere bezoeker vertederd met haar 'bedden'. Een zestal bedjes die hun 'tekening' gekregen hebben door de persoon die erop slaapt. Dat werk is ongelooflijk geestig (d.i. getuigend van geest!), en het zal menigeen verbazen dat juist dit werk voor haar bedoeld was als ontspanning. Haar andere werk is het 'zware' werk: keien. Ik heb zelden meegemaakt dat een steen, een kei of een keizel — geef er maar een naam aan — zo 'levend' was. Het is een vreemde ervaring te merken dat er zoveel sensualiteit kan uitgaan van een stuk steen (Praia Vermelha, nr. 5). Zoiets wil je aanraken, en het is merkwaardig te constateren dat je niet de enige bent die er zo over denkt, omdat je andere mensen het ziet doen. Het is duidelijk dat er dan iets bijzonders aan de hand is; een nieuwe Aeschbacher, Adams of Arp? En wie niet bekend is met deze vorm van kunst zal ongetwijfeld merken, dat — wat je er ook van vindt, want hoe kunnen stenen nou... etc — hier iemand aan het werk was die zijn vak verstaat. En

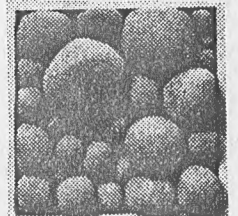
ieder die wel vaker deze stukjes leest, weet dat ik een grote bewondering heb voor iemand die zijn vak verstaat en hier is zeer zeker sprake van vakbekwaamheid.

Er is nog iets waarop ik de aandacht wil vestigen: bij het binnenkomen in het museum liggen een aantal keien zo maar op de grond. Sommige daarvan zijn echt, sommige gemaakt. Dat is eigenlijk een heel bijzonder signaal: ook de gewoonste dingen hebben hun functie, hebben mensen iets te vertellen over de zin van het leven, de zin van het bestaan.

Museum als huis

Bij het binnenkomen in het museum merkte men dat de volle verlichting ietswat gedempt was. Daardoor waren de eerste werkstukken van beide kunstenaars in een wat getemperd licht geplaatst. Persoonlijk vond ik dat een vondst, want op die manier kun je zien, hoe zoiets bij jezelf thuis 'aan de muur' zou hangen, in een wat bescheiden licht. En je fantasie kan dan van alles doen met dat gekleurde stuk papier of die bijzondere kei. Ik voor mij heb het idee dat er op dit moment — niet alleen door inrichting van de expositie-ruimte, want die is ook zeer bijzonder — iets dat zeer de moeite waard is, te zien is in het Museum, omdat de creativiteit van de beschouwer door het tentoongestelde werk gestimuleerd wordt.

SYBREN PAUL

Expositie van Boscoe Holder

Trinidad op Curaçao

ZONDAGMORGEN, 10.00 UUR. Opening van de tentoonstelling van schilderijen van Boscoe Holder, schilder uit Trinidad, in het Cultureel Centrum Libertas aan de Scharloeweg nr. 61. Uw recensent is op tijd en vraagt zich verbaasd af waar de anderen blijven. Er zijn bijna geen mensen, en het gaat toch om een culturele uitwisseling! Gelukkig blijkt na een Curaçaos kwartiertje al die zorg voor niets te zijn geweest. Het is druk in Libertas en er zijn veel mensen gekomen om te kijken naar het werk van de nationaal en internationaal beroemde schilder Boscoe Holder.

De heer José Capricorne heet iedereen welkom en de heer P. Domacasse spreekt dan het openingswoord. Het is een plechtig moment, als hij Moises Frumencio da Costa Gomez, zaliger gedachtenis, citeert met de woorden: 'De «Caribbean» is meer dan alleen maar een groepje eilanden, die van elkaar gescheiden zijn door de zee en door hun taal. De «Caribbean» is een nieuw gebied, door de geschiedenis gedoemd/bestemd om een nieuw soort mens voort te brengen: de homo caribense! De «Caribbean» is een melting pot van verschillende rassen waaruit een nieuwe cultuur te voorschijn kwam: de Caribische cultuur.' In die context heet de heer Domacasse dan de heer Holder welkom, als vertegenwoordiger, als representant van de Caribische cultuur, ook al omdat de heer Holder niet alleen schilder is, maar ook: kostuum-ontwerper,

choreograaf, dirigent, pianist, leider van een internationale dansgroep, stichter en lid van de Trinidad Art Society; dat is een veelheid van functies en vaardigheden die alleen maar mogelijk is in een gebied als dit, en daarom is hij met zijn expositie zo welkom op Curaçao.

De heer Domacasse spreekt de wens uit, dat ook deze tentoonstelling zal bijdragen tot wederzijdse uitwisseling van het culturele goed dat zo eigen is aan het Caribisch gebied. Daarna is het woord aan de heer Holder zelf. Hij bedankt eerst alle mensen die het mogelijk gemaakt hebben dat hij exposeert: de heer Capricorne, de sectie Cultuur van het eilandgebied, de beheerders van Libertas, de ALM, die zijn reis mogelijk gemaakt heeft en alle aanwezigen die daardoor hun wederzijds vertrouwen in een culturele uitwisseling onderstrepen. Dan gebeurt er iets heel bijzonders, of misschien is het ook heel gewoon; om zijn erkentelijkheid te uiten, neemt de heer Holder plaats achter de piano en vergast de aanwezigen op een stuk typische muziek van Trinidad. En dan breekt de herkenning door; de aanwezigen ervaren dat hier vanuit eenzelfde geest gespeeld wordt die men ook op Curaçao kent. Het is daarna ook geenszins verwonderlijk dat mevrouw Sheila Holder meedoet en in het Spaans een lied ten gehore brengt, dat een brug slaat tussen de twee eilanden. Het is alsof eilandelijke grenzen wegvallen, en de aanwezigen ervaren heel duidelijk dat hier inderdaad

sprake is van een Caribische cultuur, van een eigenheid die zeer authentiek is.

De schilderijen van de heer Holder zijn maar een facet van zijn veelzijdige persoonlijkheid. Wie ernaar kijkt, bemerkt ten eerste dat de kleuren van Trinidad anders zijn dan die van Curaçao. Er is een ander licht dat de kleuren feller en agressiever doet zijn. Het tweede dat de aandacht trekt, is de variëteit in de schilderijen. Het werk dat hier staat tentoongesteld, confronteert de beschouwer nu eens met het werk dat aan dat van een Haitiaanse primitief doet denken; alleen is het veel professioneler gedaan.

Er is geen sprake van kinderlijkheid, maar veeleer uiting van een cultuur, die al een stap verder is. Ook zijn er schilderijen die via een vergrote foto ook gerealiseerd hadden kunnen worden. Persoonlijk spreken mij het meest die schilderijen aan waarin kleur en vorm de uiting van een gevoel weergeven die duiden op een persoonlijke beleving van de werkelijkheid. Voorbeelden daarvan zijn nr. 15, getiteld «Semi-nude», en het prachtige «Taking Five», nr. 9. Naar mijn idee maken deze twee schilderijen een bezoekje aan deze tentoonstelling waard, maar zoals uit het hierbovenstaande al blijkt, zou het verkieslijker zijn als momenten van een ontmoeting als deze vaker zouden plaats vinden.

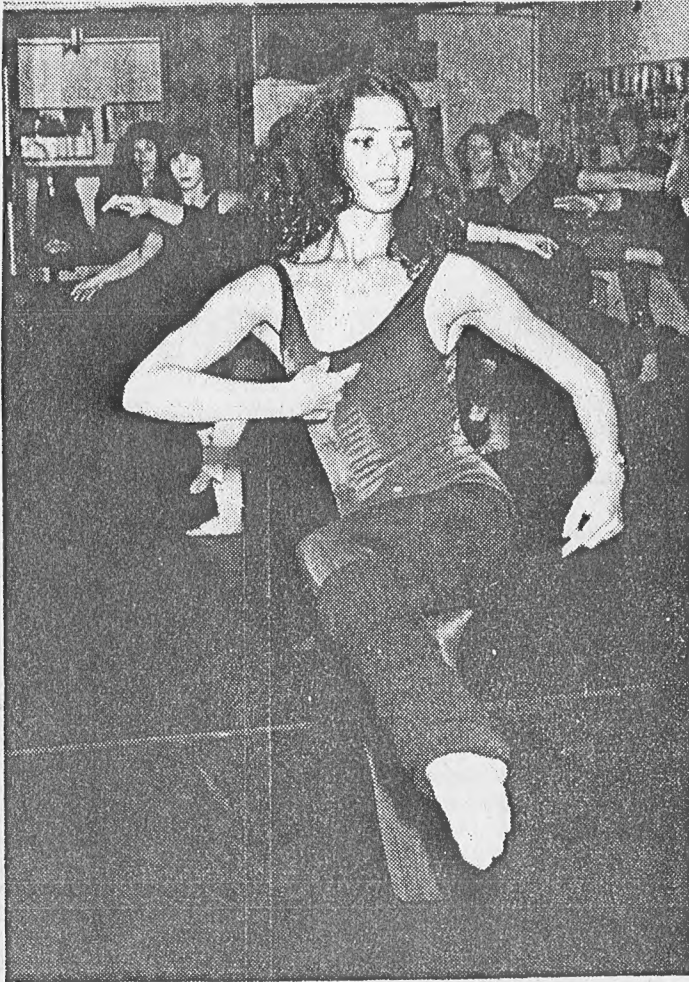
SYBREN PAUL

KRALENDIJK — Tot stationmanager van de Radio Nederland Omroep (RNWO) op Bonaire is ing. E.R. Smit benoemd. De nieuwe manager volgt hiermee de vorig jaar vertrokken stationmanager J.P. Massee op.

Het afgelopen jaar deden zich een aantal problemen voor tussen leiding en personeel van de RNWO. Dit resulteerde in een eis van de vakbond om de toenmalige manager Massee op non-actief te stellen en vervolgens binnen veertien dagen terug te roepen naar Nederland. De vakbond AFBW werd door de leiding van RNWO volledig tevreden gesteld, hoewel op dat moment geen opvolger voor de heer Massee aanwezig was.

Na een advertentie in de vakbladen en de lokale kranten op de Antillen werd de heer Smit aangetrokken die reeds bij de PTT een technische en leidinggevende functie bekleedde. Van 1956 tot 1962 verbleef Smit in Nieuw Guinea waar hij eveneens bij de PTT werkzaam was.

Na een kort dienstverband bij de Verenigde Naties als chef Telecommunicatie, was de nieuwe stationsmanager in hoge mate betrokken bij onderzoek, bouw en sanering van grond- en kuststations. In mei zal ing Smit op Bonaire arriveren.

WILMA KUIPERI-JANSEN

Onder leiding van Wilma Kuiperi-Jansen

Modern dance workshop: internationaal gebeuren

ORANJESTAD — Vanaf 8 tot en met 12 april wordt in Cas di Cultura door de Arubaanse Dans- en Balletschool een workshop «Modern Dance» georganiseerd. Deze cursus staat onder leiding van de Arubaanse danseres/dansdocente Wilma Kuiperi-Jansen.

Mevrouw Kuiperi-Jansen is in 1978 aan de Rotterdamse Dans Academie afgestudeerd met specialisatie moderne dans en heeft daarna als danseres een indrukwekkende internationale carrière opgebouwd. Zo heeft zij gedurende enkele jaren in New York cursussen gevolgd bij Louis Falco, Clay Taliaferro, Mariko Sanjo, Zena Rommett en opgetreden als gastdanseres bij de Hseuh-Tung Chen and Dancers Company (N.Y.). Ook heeft Wilma Kuiperi-Jansen in verschillende Europese landen als gastdanseres en als gastdocente bij diverse groepen gewerkt en opgetreden. Vanaf 1981 heeft zij in Frankrijk gewerkt bij de «Théâtre Chorégraphique de

Rennes - Centre National», een bekende Franse moderne dansgroep die onder leiding staat van Gigi Caciuleanu. Hiermee heeft zij vele internationale tournees gemaakt waaronder naar alle Westeuropese landen, Turkije, Marokko, Mexico, Brazilië, Argentinië (onder meer in samenwerking met Pierre Cardin).

De studie-bijeenkomst bestaat uit verschillende onderdelen zoals basic placement (lichaams-correctie), improvisatie/compositie, performance en is speciaal gericht op dans-docenten en gevorderde leerlingen. Uitgenodigd zijn alle dansers en dans-docenten uit de Antillen en Caribische regio (Venezuela, Suriname, Panama etc.).

Ook zal er tegelijkertijd met de workshop een expositie over het thema dans te bezichtigen zijn. Deze expositie geeft een algemeen beeld van de vele activiteiten, ervaringen en indrukken die het leven en werk van een professionele danser bepalen. Naast vele affiches, programma's, reis-indrukken enz. zullen

Rincons jeugdhuis gaat vrijdag open

KRALENDIJK — Vrijdagavond zal het nieuwe jeugdhuis van Rincon officieel geopend worden. Het heeft heel wat voeten in aarde gehad voor het eenmaal zover was dat op Rincon een nieuwe jeugdhuis gebouwd zou worden, maar tenslotte beschikt

deze wijk nu over een gebouw van bijna anderhalf miljoen gulden aan project-kosten dat voor een groot deel door Nederland is gefinancierd. Bonaire zelf heeft voor vijftien procent in de kosten bijgedragen.

Het ongetwijfeld mooiste jeugdhuis van geheel Bonaire dat nu op Rincon is verzezen is wat de architectuur betreft van Plan D82, terwijl de opdrachtgever van het geheel het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) is. Het wijkcentrum bestaat uit een hoofd-gebouw voorzien van een ruim podium, terwijl er achter het gebouw ruimte is gecreëerd voor een regie-cabine waarin tevens een geluidsinstallatie is ondergebracht. Van hieruit wordt dan ook de verlichting van het gebouw geregeld. Tenslotte is er een kleine ruimte beschikbaar, waar Rincon een eigen afdeling van de Openbare bibliotheek kan stichten.

Het op 15 december opgeleverde gebouw werd door bouwbedrijf Bejolha N.V. gebouwd en directeur van het bedrijf Hans van Ham legde uit, dat het gebouw door zeer deskundige ingenieurs was ontworpen waarbij met alle mogelijkheden rekening was gehouden.

De bevolking zelf heeft ook een aandeel gehad in de verwezenlijking van het gebouw, zo vertelde CCB-voorzitter Sandra Salomons en dat gebeurde op geheel vrijwillige basis. Dit moest dan ook wel, aldus de CCB-voorzitter want de eigen inbreng voor dit soort projecten was vastgesteld op 15 procent van de totale kosten die fl. 1.525.600,- bedroeg inclusief de eigen inbreng van... 228.840,-.

In deze kosten zijn ook opgenomen de kosten van bodemonderzoek en het toezicht op de constructie-werkzaamheden, de installatie-werkzaamheden, de aankoopkosten van de inrichting en de geluidsapparatuur. Het grootste gedeelte van het bedrag is echter de inbreng van de overheid voor het slopen van het oude jeugdhuis, het leveren van zand en split en steenslag. Tenslotte werden deze ingebrachte kosten afgerond met de terreinwerkzaamheden en de overdracht van de grond.

Het complex werd door Bejolha N.V. gebouwd voor 854.000 gulden en daarin zijn ook de materiaalkosten opgenomen, terwijl Inpo nv. voor de technische installatie zorgde evenals de aanleg van de verlichtingsinstallatie van de sportvelden. Hier mee was een bedrag van 54.000 gld gemoeid, maar daarin zitten ook de materiaal leveranties, de lichtmasten en de verlichtings-apparatuur.

28-3-85

AMIGOE

Stinapa hoopt op goed broedseizoen voor sterns

ORANJESTAD — Stinapa-Aruba wil ook dit jaar met medewerking van verschillende instanties trachten het broedseizoen van de sterns (meewchi's) op de rifeilanden voor de Lago een succes te maken.

Gehoopt wordt dit jaar met behulp van een subsidie de beschikking te krijgen over een ornitholoog (= vogelkenner) voor de periode van een half jaar. Dit met gelden, die via de International Council for Bird Preservation-afdeling Nederland zijn aangevraagd bij het Exxon Research Fund in de Verenigde Staten. Gedurende dit halfjaar zou dan de mogelijkheid bestaan om een volledige inventarisatie te maken van de rifeilanden rond Aruba en de Bubali-plas. Stinapa is van mening dat zeker nu Aruba een periode tegemoet gaat die moeilijker zal zijn en waarin men meer aandacht op het toerisme zal vestigen, het Stinapa-werk positief kan bijdragen om ook op natuurgebied de toeristen het een en ander te kunnen aanbieden.

Betreffende de sterns, die op de rifeilanden broeden, is het aantal broedparen in 1984 aanzienlijk toegenomen ten opzichte van 1983. In 1983 had men 3300 broedparen geschat en voor 1984 liep de schatting op tot 4000 broedparen.

Voor degenen, die geïnteresseerd zijn om het gedrag van de stern te observeren, raadt de Stinapa aan om rond april en mei een kijkje te gaan nemen op de «Dog's Cemetery» naast de Baby Beach in Seroe Colorado.

er ook foto-series te zien zijn van Stan Kuiperi, Arubaanse kunstenaar/docent en echtgenoot van Wilma Kuiperi-Jansen. Stan Kuiperi is ook als fotograaf werkzaam en heeft zich in Europa onder meer toegelegd op het fotograferen van dans en dansers.

Officiële opening jeugdhuys Rincon

KRALENDIJK — Vandaag wordt het nieuwe wijkcentrum van Rincon officieel in gebruik genomen. De bewoners van Rincon hebben geduld moeten betrachten, want reeds in januari 1981 bleek de noodzaak voor een nieuwe gebouw niet alleen urgent, maar zelfs besloot de toenmalige gedeputeerde Humphrey Wout het gebouw bouwvallig te verklaren. Het gebouw, aldus Wout, werd bijeengehouden door de aluminium lijsten van de shutters. Onnodige vertragen, ontstaan door een geringe coördinatie tussen bestuur van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) en het BC werden gevolgd door bouw- technische problemen. Toen tenslotte de bevolking bijna niet meer kon geloven in de realisatie van het gebouw werd na vier jaar toch een wijkcentrum uit de grond gestampt, dat alle andere wijkcentra van Bonaire ver in de schaduw stelt.

In de loop van 1980 werd het reeds duidelijk voor het CCB dat Jeugdhuys Rincon niet meer voldeed aan de bestemming. Het Ingenieurs- bureau Plan D-2 werd in de arm genomen en deze stelde een project- dossier samen voor een goede en adequate behuizing voor de bewoners die voor die tijd eigenlijk aangewezen waren voor hun activiteiten naar het zeventien kilometer verder gelegen Kralendijk te trekken.

Er was dus een urgente behoefte voor de rond 2.200 inwoners van Rincon aan een eigen

gemeenschaps- gebouw en het CCB diende dan ook bij de vertegenwoordiger van Ontwikkelingshulp het project- dossier in ten bedrage van rond anderhalf miljoen gulden. Het eilandgebied zou daarin voor een kwart participeren zoals gebruikelijk was met deze educatieve projecten. Omdat in feite iedereen bewust was van een zeer noodzakelijke snelle realisatie werd door het bestuur van het CCB het project- dossier regelrecht aan de toenmalige minister van Antilliaanse zaken, mr. Van der Stee, overhandigd. In feite diende men echter de hiërchieke weg te volgen van het CCB-bestuur, via BC via de toenmalige minister van Ontwikkelings- samenwerking, Papa Statia, naar het Kabinet Nederlands- Antilliaanse Zaken (KABNA). Dit gebrek aan coördinatie was er dan ook de reden van dat het project- dossier zoek raakte en pas een jaar later weer boven water kwam. Inmiddels was het november 1982 geworden en tenslotte kon de financiële overeenkomst getekend worden tussen de CCB-voorzitter Sandra Salomons en de vertegenwoordiger voor Ontwikkelings- samenwerking, Anton van Hesteren, dezelfde die vorige week door het huidige BC tot vertegenwoordiger van Bonaire in Nederland is benoemd. Het wijkcentrum zou f.1.525.600,- gaan kosten en de Nederlandse regering zou daarvoor f.1.296.760,- op tafel leggen.

Hoewel buitengewoon verheugd met deze financiële afwikkeling die een begin van de bouw mogelijk maakt, bleek al gauw de eerste tegenvaller zich aan te dienen. Het terrein waarop het jeugdhuys zou verrijzen, bleek een verstevigde fundering nodig te hebben omdat de kans op verzakking — evenals bij het oude jeugdhuys — niet denkbeeldig was.

In principe zou het CCB een vierde moeten bijdragen in de totale kosten van het jeugdhuys, maar het CCB wist de Nederlandse regering via de vertegenwoordiger te overtuigen van het feit dat deze 25% vrijwel niet op te brengen zou zijn en tenslotte werd akkoord gegaan met een eigen inbreng van slechts vijftien procent, bestaande uit de grond en een eigen werkzaamheid van de bewoners die hun buurthuis zelf zouden schilderen.

Dat was trouwens niet de enige zorg. Het gebouw was er wel: modern, adequaat en vooral erg mooi; de exploitatie- kosten echter werden niet gedekt uit de door Nederland verstrekte financiering en zou door de wijkbewoners zelf opgebracht moeten worden. Het CCB startte een actie waardoor men verzekerd kon zijn van een maandelijks bijdrage van bedrijven en particulieren, terwijl er bovendien pogingen ondernomen werden om een stichting in het leven te roepen die het wijkcentrum zou kunnen exploiteren.

Volgen voorzitter Sandra Salomons zouden de exploitatiekosten van het ruim opgezette gebouw jaarlijks een bedrag rond de veertigduizend gulden vergen. De jonge voorzitter van het buurtcentrum deelde deze mening van Salomons echter niet. Toch bleef Salomons bij de mening, dat de noodzakelijke exploitatie- kosten niet op te brengen waren uit zaalhuur en andere activiteiten. Het door de maatschappelijk werkster Ingrid Milliard geopperde plan om via het bedrijfsleven de noodzakelijke pecunia bij elkaar te krijgen, bleek niet geheel uit de verf te komen, terwijl ook de bijdrage van de bevolking zelf niet toereikend bleek.

Ongetwijfeld zal er voor de exploitatie- kosten nog gedegen vergaderd moeten worden, want er moet een oplossing worden gevonden. Dat neemt echter niet de vreugde weg die er vandaag heerst met de opening van dit bijzonder mooie gebouw dat een sieraad mag heten voor de wijk Rincon.

Ingezonden

Begraven op Saba

DE TWEDE herziene druk van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen vermeldt onder het hoofdstuk "Saba": "Een merkwaardig, hoewel niet algemeen gebruik is op Saba nog steeds in zwang: velen begraven hun overleden bloedverwanten op hun eigen erf". Men concludeert dan: "dat de geringe beschikbare ruimte voor meer algemene begraafplaatsen is hier ongetwijfeld de oorzaak van". Saba is een steil uit zee oprijzende rots met een totale oppervlakte van plus minus 13 kilometer. Heeft weinig vlakke grond maar heeft zeker genoeg ruimte om meer begraafplaatsen aan te leggen. De geringe beschikbare ruimte, zoals de Encyclopedie stelt, is mijns inziens niet de oorzaak dat overleden bloedverwanten op eigen erf werden (worden) begraven.

Wat is dan de oorzaak? Vervoermoeilijkheden en... het ontbreken van begraafplaatsen in ieder dorp. Iedereen die Saba van vroeger kent, weet hoe moeilijk het was zich van het ene dorp naar het andere te begeven. Men moest te voet, te paard of per ezel gaan, soms langs ravijnen en men moest honderden trappel beklimmen en af dalen.

Als iemand nu in het dorp St. John's overleed, dat plus minus 1200 voet boven de zeespiegel ligt, moest de kist naar het dichtst bijzijnde dorp vervoerd worden om bijgezet te worden. Er was geen begraafplaats in St. John's en de Bottom lag 300 voet lager. Men moest met de kist honderden trappen opgaan en af dalen. Dat was een "hell of a job" om het zo uit te drukken. Cremieren kon men het lijk niet, dus moest men de overledene op eigen erf begraven. De Overheid begreep de vervoermoeilijkheden volkomen en verleende toestemming overledenen op eigen erf te begraven.

Th. V.H. HASSELL,
(Aruba).

STICHTING

CULTUREEL CENTRUM
BONAIRE

C.C.B. Cultureel Centrum Bonaire

Van Harte Proficiat

met de tot stand koming van dit
prachtige buurtcentrum.

Ongetwijfeld zal de bevolking van Rincon goed gebruik maken van dit nieuwe gebouw.

MASHA PABIEN

Archeologische opgravingen leveren schat aan informatie

ST. EUSTATIUS. — Sinds enkele weken verblijft op St. Eustatius wederom een groep archeologen van de universiteit van Leiden. Deze groep, onder leiding van dr. A. Versteeg, kwam in 1984 voor het eerst naar St. Eustatius voor het doen van opgravingen en onderzoeken naar de tijd vóór Columbus.

Dr. Versteeg heeft archeologie en klassieke talen gestudeerd in Leiden en vertrok na zijn afstuderen naar Suriname als leraar Klassieke talen voor de tijd van drie jaar. In Suriname verdiepte hij zich in de archeologie hetgeen uiteindelijk resulteerde in een benoeming als archeoloog bij het Surinaams museum, na afloop van zijn contract. In deze laatste hoedanigheid heeft hij vooral pionierswerk verricht in het kunstgebied en het binnenland van Suriname, waar een aantal tot dan toe onbekende indianenculturen werden onderzocht. In 1981 keerde hij naar Nederland terug. Een subsidie van WOTRO stelde hem in staat intensief het opgegraven materiaal uit het kunstgebied van Suriname te bestuderen.

Het voorwerk voor het archeologische werk op St. Eustatius is gedaan in 1983 en 1984, verricht in samenwerking met het AALNA. De periode februari — mei 1984 omvatte de eerste veldwerkperiode. Deze veldwerkperiode vond plaats te Golden Rock, midden in het

vlakke, voor landbouw geschikte gedeelte van St. Eustatius. Deze vlakte wordt de Cultuurvlakte genoemd. Tijdens deze veldwerkperiode zijn een zestiental putten gegraven van 4 bij 4 meter, 1 meter diep, waaruit 3 1/2 ton archeologisch materiaal is gekomen. Dit was een deel van de afvalhoop van de indianen die daar omstreeks 500 na Christus een nederzetting gehad hebben. Dr. Versteeg: "Uit de vondst van het materiaal is het duidelijk dat het hier de vroegste landbouwers betreft. Dat kunnen we concluderen uit de cassave bakplaten, slijpstenen van koraal en andere voorwerpen die bij de cassave bereiding en verwerking een rol speelden."

De landbouw werd bedreven in een z.g. kostgrondjescultuur, d.w.z. dat er plaatsen in het bos (want de hele Cultuurvlakte was bedekt met bos) werden opengekapt en het hout verbrand. Dit bevorderde de vruchtbaarheid van de bodem. Het bos wat toen op de Cultuurvlakte groeide is het beste te vergelijken met het regenwoud dat nu in de krater van de Quill groeit. "Uitgebreide pogingen zijn door ons gedaan om zoveel mogelijk te weten te komen van het leefmilieu van deze vroegste bewoners. Na de laatste Quill uitbarsting, die thans solide geconstateerd kan worden op 7500 jaar geleden, trad voor Statia een periode van rust in. In de top van het door de vulkaan uitgeworpen materiaal

ontwikkelde zich gedurende lange tijd een echte bodem met een weelderige vegetatie. Hierbij konden wij ook vaststellen dat op plaatsen waar nu geen regelmatige waterafvloeiing plaatsvindt, er vroeger wel kreekjes of rooien waren die gevoed werden door regenwater".

Behalve de cassave hadden de indianen een zeer gevarieerd voedselpakket. Het onderzochte deel van het oude dorp leverde een enorme hoeveelheid bot en schelpen op wat hier aanwijzingen over geeft. Versteeg: "Bij het onderzoek van de soorten — waarvoor een specialiste aan het onderzoek deelneemt — blijkt dat het hier om tientallen soorten gaat uit totaal verschillende gebieden van de kust en zee, o.a. de diepzeesoort tonijn die met lijnen vanaf boten werden gevestigd, typische koraalbewoners als groupers en kleine soorten die met netten bij de kust werden gevangen."

De schelpen omvatten vooral wilksen conchsen daarnaast een aantal minder bekende soorten landkrabben (crabcocktail stond dus ook op het menu). Verder waren er een aantal dieren die werden gegeten en die nu niet meer voorkomen op St. Eustatius, zoals de agouti en de rijstrat. Naast de eerder genoemde cassave stond ook cashews op het menu. Waarschijnlijk kwamen op St. Eustatius de cashewbomen in grote getale voor, want de oude Indiaanse naam voor het eiland is ALOI.

Aardewerk — mens- of dierkopje;

Versteeg: "Het mooi beschilderde aardewerk geeft belangrijke informatie over de herkomst van deze groep indianen. Het aardewerk heeft zich ontwikkeld aan de monding van de Orinocorivier in het begin van de Christelijke jaarstelling Het voedselpakket in de oude dorpen daar is totaal anders. Er wordt daar bijvoorbeeld hert gegeten. Het is tot nu toe niet duidelijk waarom de indianen de kustplaatsen hebben verlaten en zich hebben verspreid over de kleine antillen waar een ander natuurlijk milieu heerst en andere voedselbronnen geëxploiteerd moesten worden."

"Duidelijk is uit de opgravingen op St Eustatius dat ze dit op een bijzonder succesvolle manier gedaan hebben, omdat zij kennelijk heel goed wisten waar deze voedselbronnen te vinden waren", aldus Versteeg. "Uit onderzoek is gebleken: een aantal dateringen van houtskool toont aan uit de Golden Rocknederzetting, dat de eerste vestiging van Indianen op St. Eustatius omstreeks 500 na Christus heeft plaatsgevonden".

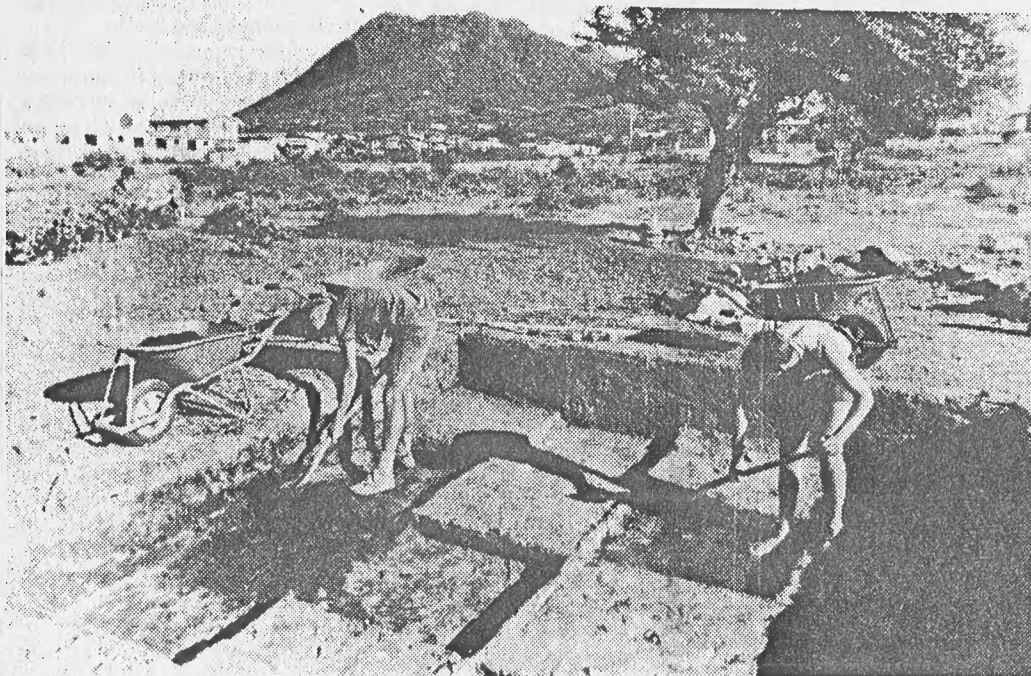
Het is de bedoeling dit jaar het onderzoek bij het vliegveld af te ronden. Die afronding bestaat uit een inventarisatie van het archeologisch materiaal aan de oostkust van de nederzetting. Een nederzetting die waarschijnlijk zo'n 60 à 70 mensen heeft geteld.

"Wat we dit jaar willen doen is onderzoek van de kleine nederzetting die we vorig jaar ontdekt hebben, op ongeveer 400m ten noorden van de plaats van onderzoek van vorig jaar. Deze nederzetting wordt gekenmerkt door een wat kleiige bodem en het voorkomen van behoorlijke hoeveelheden koraal". Dat onderzoek werd mogelijk dankzij de royale medewerking van de eigenaar van de grond dhr. C. Arnaud.

Zie verder

p. 9

Opgravingen bij Golden Rock;

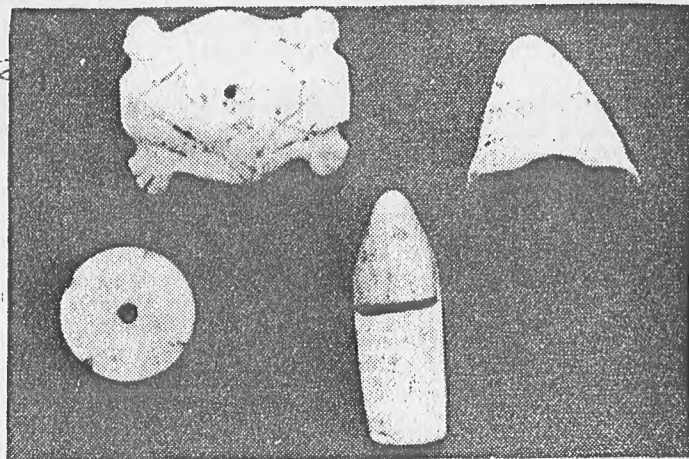
Vervolg Archeologische opgravingen

De verwachting is dat men aan het einde van het jaar zo volledig mogelijke informatie heeft van de bewoning van het eiland, zoals die zich voorgedaan heeft ongeveer 1500 jaar geleden. Versteeg: "Voorlopig nemen we aan dat de bewoning daar één tot twee eeuwen geduurd heeft."

Waarschijnlijk is de tweede belangrijke nederzetting (de eerdergenoemde behoren tot één nederzetting) langer bewoond geweest, want het pakket archeologisch materiaal wat daar in de bodem zit, is aanzienlijk dikker. Deze neerzetting is gelegen aan de westkust van het eiland op de

voormalige plantage Godet.

Versteeg: "We hopen daar, na verkregen toestemming van de eigenaars, dit jaar een kort inventarisatieonderzoek te doen en volgend jaar een uitgebreid. Als we dat programma inderdaad kunnen uitvoeren, kunnen we eindelijk de eerste bladzijden in het geschiedenisboek van St. Eustatius gedegen beschrijven. De foto's zijn gemaakt door Ben Bekooy, werkzaam bij het Rijksmuseum in Leiden. Gespecialiseerd in arctische gebieden, ervaring in Sirberie, Alaska etc. is hij voor het eerst in de tropen op uitnodiging van het Instituut voor prehistorie te Leiden.

Vier bewerkte schelpvoorwerpen: linksboven: gestileerd kikkerteje; rechtsboven: driehoekige zemi, volgens de overlevering een godssymbool van de indianen;

links onder: een kraal; rechts onder: het draaipunt, onderdeel van een speciale werpspeer, die de indianen voor de jacht en visvangst gebruikten.

Donderdag 28 maart 1985

De Beurs

WILLEMSTAD - Afgelopen zondagmorgen werd in het Cultureel Centrum "Libertas" op Scharloo de tentoonstelling geopend van schilderijen van de bekende schilder Boscoe Holder uit Trinidad. Het gaat om een kollektie schilderijen van een zeer hoog kwaliteitsniveau die een vertegenwoordiging zijn van de kleurrijke schilderstijl, eigen aan schilders op de Oost-Caribische eilanden. De tentoonstelling werd geopend door de heer P. Domacassé, hoofd van de Dienst Culturele Zaken, die de hoop uitdrukte dat deze tentoonstelling een bijdrage zou vormen aan de uitwisseling van cultuur tussen de landen in het

Caribisch gebied. Boscoe Holder toonde een kunstenaar met een veelzijdig talent te zijn toen hij tijdens de opening achter de piano plaatsnam om een typisch Trinidads muziekstuk te vertolken. Zijn echtgenote Sheila Holder toonde ook haar muzikale kwaliteiten en bracht een prachtig Spaans lied ten gehore. De tentoonstelling duurt tot 1 april a.s. en is geopend van 09.30 tot 17.00 en van 16.00 tot 19.00 uur.

Op de foto ziet men v.l.n.r. de heer José Capricorne, die de opening inleidde, de heer P. Domacasse, de heer Boscoe Holder en mevrouw Sheila Holder.

AMIGOE

ZATERDAG 30 MAART 1985

Moet voor rekening buurtbewoners komen

Exploitatie jeugdhuis geeft nodige problemen

KRALENDIJK. — Een van de voorwaarden die gesteld werd door Anton van Hesteren de vertegenwoordiger voor Nederlandse Ontwikkelingshulp bij de goedkeuring van anderhalf miljoen gulden voor de bouw van het nieuwe jeugdhuis Rincon was, dat de exploitatie volledig voor rekening zou komen voor de buurtbewoners. Inmiddels is reeds gebleken dat eerder opgezette plannen om fondsen bijeen te krijgen volledig zijn mislukt. De kas van het jeugdcentrum overstrijdt de honderd gulden niet en van een goedopgezet plan voor de exploitatie van het gebouw is tot op heden geen sprake.

CCB-voorzitter Salomons attendeerde in zijn openingstoespraak al voorzichtig op deze materie en daarom zal er voorlopig nog wel een stevige samenwerking blijven bestaan tussen het bestuur van de CCB en het bestuur van het Centro di Barrio Rincon.

Als een impuls voor de kaspositie, als dus stelde CCB-voorzitter Sandra Salomons heeft het CCB-bestuur gemeend om samen met het wijkcentrum voor de komende tijd enige activiteiten te ontplooiën die

fondsvorming kunnen bevorderen. Begonnen wordt met een mini-feria voor de jeugd, terwijl op 12 april met medewerking van Glenn and Friends combo een muziek- en dans avond wordt verzorgd. Een bingo drive zal vervolgens een derde poging zijn om de dringend nodige financiën binnen te krijgen.

Salomons is echter wel van mening, dat er in de sociaal-culturele sector meer professioneel te werk gegaan zal moeten worden. Door het ontbreken van een gediplomeerd werker in vrijwel alle buitenwijken, aldus Salomons is er een gemis aan de nodige motivatie en is het gehele buurtthuiswerk nog steeds in een beginstadium van de ontwikkeling. De besturen van het CCB noch van het wijkcentrum zullen zich door tijdgebrek optimaal kunnen inzetten voor het buurtthuiswerk en daarvoor zal medewerking van de overheid onontbeerlijk zijn.

Tot slot sprak Salomons de hoop uit, dat er in de genoemde situatie zowel in de sociaal-culturele als in de financiële sector een verbetering zal komen waardoor alle buurtthuizen en dat van Rincon in het bijzonder weer een centra van wijkactiviteiten zullen kunnen worden.

MONIFA KING

DE KONINGIN VAN HET INTERIEUR

De woonkamer van het echtpaar Willekes aan de Ronde Klipweg 57 verraadt een verfijnde artistieke smaak. Een spierwitte vleugel vult een groot deel van het interieur, ouderwetse onsterfelijke muziek van 'grotten' zoals Duke Ellington en Louis Armstrong klinkt uit de platenspeler op en in de hoek van de kamer staat een overigens eenvoudige teken-tafel.

Het IS ook een artiestenpaar, dat er woont. John James Willekes, zoon van de bekende politie-man Jimmy 'Boy' Willekes woont er. Tien jaar lang is hij van Curacao weggeweest. Studeerde muziek in de Verenigde Staten. Virtuoso op de saxofoon, de clarinet en de fluit, is momenteel leraar aan de Muziekschool.

Anderhalf jaar geleden keerde hij na zijn 10-jarig verblijf in de Verenigde Staten, naar Curacao terug. Inmiddels was hij getrouwd met de binnenhuis-architecte Monifa, een stijlvolle Amerikaanse, die in de korte tijd hier reeds heeft laten zien wat ze allemaal kan.

Naar New York

Monifa King, zoals ze zich onder haar artiesten-naam laat noemen, werd geboren in de zuidelijke staat Alabama. Ze herinnert zich nog het tijdperk van dominee Martin Luther King, de massale protest-betogingen aan het einde van de zestiger jaren waarbij de zwarte bevolking schreeuwde om gelijke burgerrechten - en die ook kreeg. Het was juist vanwege deze turbulentie, dat ze op 18-jarige leeftijd besloot weg te trekken. Ze ging wonen bij een zuster in New York en bezocht in hartje Manhattan, het prestige-volle 'Fashion Institute of Technology' aan de 7th Avenue, waar het mode-hart van New York klopt.

Vier jaar later zwaaide ze trots met haar diploma, dat haar het recht gaf zich Bachelor of Arts te noemen. Haar specialiteit: commerciële binnenhuis-architectuur.

Getrouwd

Monifa King ontmoette John Willekes toen hij een keer in een nacht-club optrad. Het paar trouwde in 1982, een dik jaar voordat het besloot zich voorgoed op Curacao te komen vestigen.

Bruisend en creatief als ze is, toog ze hier direct aan slag. Ze ontwierp vijf prachtige stands voor Publisdat Antiyano ten behoeve van de vorig jaar gehouden Expo, maakte een nieuw ontwerp voor de conferentie-zaal van Antillean Computer Center, ontwierp decors voor diverse muzikale televisie-programma's, kleepte het podium aan voor het succesvolle folkloristische festival van de Jaycees dat verleden jaar plaats had, ontwierp het uitermate moeilijke decor voor het toneelstuk 'Streetcar named Desire', won terloops de eerste prijs bij de prijsvraag voor een ontwerp voor het laatste carnaval en heeft zelfs interieur-tips gegeven aan premier Maria Liberia.

Geen wonder

Het is geen wonder, dat Monifa in korte tijd zoveel

opgang heeft gemaakt op Curacao. Haar opleiding in New York staat alereerst borg voor gedegen en goed-voorbereid vakwerk. Daarnaast heeft ze, door het contact met vele bekende personages uit de branche van de binnenhuis-architectuur en in andere kunst-vormen, zichzelf een eigen stijl aangemeten, die heel apart overkomt. Haar hobbies liegen er ook niet om: abstracte kunst, creatieve literatuur, luisteren naar jazz. De favoriete kleuren, die ze ook vaak gebruikt in haar werk, zijn: rose, paars, beige en zwart. Geboren op 25 december behoort ze tot het Steenbok-type, mensen, die doorzetten, zelf-bewust zijn, een grote mate van initiatief bezitten en - als ze een doel of taak voor ogen hebben - zich daar met volledige overgave in storten. Monifa is ervan overtuigd, dat er op dit eiland veel te doen valt. Ze zegt: "Artiesten geven in elke gemeenschap de toon aan, zij bepalen veel zaken als vormgeving, kleur, compositie, inrichting. Maar de artiesten worden hier niet volledig benut. Deels is dit ook aan henzelf te wijten, omdat ze zich niet voldoende doen gelden." Terwijl ze

praat kijkt ze naar buiten en windt zich heel duidelijk op: "Kijk nu naar deze gele stadsbus, de kleur past niet in het geheel van dit eiland."

Monifa wijst erop, dat er veel terrein braak ligt, waarop zij - en andere kunstenaars - werkzaam kunnen zijn, van het prettig inrichten van de bestaande theaters tot het aankleden van tuinen en parken, het scheppen van leuke plekje waar toeristen kunnen toeven, een haast eindeloze reeks zaken rolt over haar tong. Aan de bestuurders van dit eiland geeft ze tenslotte de raad niet te vergeten, dat alleen een kunstenaar de artistieke kant volledig en optimaal kan vervullen. "Als anderen dat doen, wordt het pruts-werk en wordt er alleen maar wat aan gerommeld," zegt ze zeer terecht.

Monifa King weet er wat van en we zullen nog veel meer van haar horen!

MONIFA KING AAN HET WERK.....

Telecuracao vertoont Aruba affaire

WILLEMSTAD - Maandag aanstaande presenteert Tele-Curacao in samenwerking met het Bureau Cultuur en Opvoeding de film "Aruba affaire". Het betreft een gedramatiseerde reportage van Aruba geproduceerd door Pim de la Parra die ook de hoofdrol in de film speelt.

Een Surinaamse zakenman bezoekt met zijn liefde uit Amsterdam Aruba tijdens de karnavalsdagen. Op reis hoort de dame dat haar vriend op doorreis is naar Suriname om zich weer met vrouw en kinderen te verenigen.

In de film zijn opnamen te zien van de karnavalsviering op Aruba en in gesprekken komt de socio-economische en politieke situatie van het eiland naar voren.

Rekening moet worden gehouden met het feit dat de film is geproduceerd voor er sprake was van de sluiting van de Lagoraffinaderij. "Aruba affaire" is te zien op maandag a.s. om tien uur 's avonds via Tele-Curacao.

Koor Rincon op tv met een passiespel

KRALENDIJK. — Paaszaterdag zal er op Tele-Curacao een verfilming worden uitgezonden van het Rinconse koor Canta Orquidea met een productie onder de titel De Zoon van God. Deze productie is gebaseerd op het lijden en sterven van Jezus. Het stuk is door Canta Otquidea drie jaar geleden opgevoerd onder de titel 'De geschiedenis van een Man: Jezus Christus Redder'. Dit gebeurde in het jeugdhuis Jong Bonaire en later ook bij Piedra di Tila op Rincon zuid.

Deze productie is geheel in handen van de lokale bevolking met talenten die uit de eigen cultuur van Bonaire zijn voortgekomen en dat was dan ook de reden voor pastoor Alfonso Plata om zijn medewerking te verlenen het stuk via Tele-Curacao uit te zenden waardoor de gehele Antillen deelgenoot kan worden hoe de leden van het koor de personen uit de Evangelie weer tot leven brengen. Met zekere schroom wordt altijd de rol van Jezus in dit Passiespel aanvaard, ook de rol van de verrader Judas Iskarot wordt met een zekere terughoudendheid aanvaard. Ongeveer dertig personen doen mee het passiespel waarbij vele bekende plekken van Bo-

naire getoond worden. Zo zijn er opnamen van het Washingtonpark, Gotomeer, Boca Onima, Cas di Larapata en Seru Largu. Een bijzonder mooie rol wordt vertolkt door Ibi Mercera die de rol van Jezus speelt, terwijl ook Echi Winklaar als Maria Magdalena, Ruby Balentien als Petrus, Tiri Trinidad als Judas, Dolfi Davelaar als Herodes en Edsel Celestijn als Pilatus een prachtige rol vertolken. De teksten zijn van de hand van Chemmy Cicilia, Benita Balentin, Thea Pauletta en Mamita St. Jago. Het Rinconse koor heeft op Curacao al veel bekendheid en is daar ook succesvol opgetreden. Het is trouwens ook niet de eerste maal dat Canta Orquidea voor de televisie optreedt. Een uitstekend initiatief van pastoor Plata en Tele-Curacao deze lokale productie op de gehele Antillen te brengen!

KRALENDIJK. — Enige van de artiesten die een belangrijke rol spelen in het passiespel dat deze paaszaterdag door Tele-Curacao wordt uitgezonden. Derde van links de dirigent van Canta Orquidea, de onderwijzer Chemmy Cicilia en geheel rechts de Colombiaanse pastoor van Rincon Joaquin Vasquez die niet alleen een verdienstelijk zanger is, maar bovendien een bekend schilder.

CCB-voorzitter bij opening Rincons jeugdhuis:

Streven gericht op opbouw eigen Bonaireaanse cultuur

KRALENDIJK. — In aanwezigheid van de gedeputeerde van Cultuur Franklin Crestian en de voorzitter van het wijkcentrum Rincon Jimmy Trinidad werd het door Nederland gefinancierde nieuwe Jeugdhuis van Rincon geopend door de voorzitter van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) de heer Sandra Salomons. De vestiging van dit gemeenschapshuis moet gezien worden als een bereikte mijlpaal in de geschiedenis van de

gestadige ontwikkeling en groei van het culturele en sociaal culturele leven op Bonaire, aldus voorzitter Salomons in zijn openingstoespraak.

De jeugdactiviteiten te Rincon dateren uit 1953, aldus Salomons, want de toenmalige voedvrouw Alma Dilrosun begon toen met allerhande activiteiten. Het was wel een primitieve start en het streven was dan ook voornamelijk gericht op het van de straat houden van de jeugd. Steeds meer mocht het jeugdwerk zich in de belangstelling gaan verheugen, aldus Salomons en spoedig werd er dan ook naar een onderdak uitgekeken en gevonden in het gebouwtje waar nu het postkantoor van Rincon is gevestigd. Via pijpmateriaal van de Shell kon een speeltuin worden aangelegd waar de Rinconse jeugd dankbaar gebruik van maakt.

Na het vertrek van zuster Dilsrosun, aldus de CCB voorzitter Salomons werd het werk voortgezet door L. Balentien—St Jago, Linda Coffie Frans, Broertje Janga en Nolis Celestijn. Zij waren het die in overleg met het BC en de financiële hulp uit Nederland zorgden dat er een eigen jeugdhuis voor Rincon kwam. De tekening werd belangeloos gemaakt door de heer St Jago uit Rincon die toen als ambtenaar DOW op Aruba verbleef en het bouwbedrijf El Dorade voerde het werk, dat fl. 85.000 kostte, uit. Zoals bekend heeft het gebouw als gevolg van een verzekering lang geen dienst meer kunnen doen en in samenwerking met de vertegenwoordigers van de Nederlandse Ontwikkelingshulp de heren Van Hesteren en J. van der Heye wist men toestemming te verkrijgen voor de bouw van een nieuw jeugdhuis.

Tijdens zijn toespraak benadrukte Salomons de hoop dat er een intensief en produktief gebruik gemaakt zal worden, vooral ook omdat het gebouw voldoende ruimte biedt voor de ontwikkeling van allerlei activiteiten. Salomons attendeerde wel op de exploitatiekosten die heel wat werk zouden vergen, omdat de wijkbewoners dat geld zelf op moeten brengen.

Er zal hard gewerkt moeten worden, aldus Salomons, waarbij het welzijn van Rincon en de gemeenschap als hoogste inzet moeten worden beschouwd. Groepsbelangen dienen vermeden te worden. Het Bonaireaans bewustzijn moest geactiveerd worden, aldus voorzitter Salomons en daarbij moet men niet klakkeloos Noord, Midden of Zuid Amerika imiteren. Het CCB streeft naar een waarachtige opbouw van de eigen cultuur en heeft dit op het kleinschalige eiland reeds voor een gedeelte gerealiseerd met de instelling van een muziekschool, dansschool en filmdienst en zeker de bibliotheek die in de volksontwikkeling een belangrijke plaats inneemt.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

ZATERDAG 30 MAART 1985

HISTORIE OVER CURACAOSE RADIO

WILLEMSTAD. — In het bekende radio-programma SPROET, dat Radio Korsou FM elke zondagmorgen, aansluitend aan het nieuws van 10.00 uur uitzendt op frekwentie 93,9 MHZ, is morgen de 6e aflevering te beluisteren van het programma "Van Marconi tot satelliet".

De eerste 5 afleveringen van dit zeer boeiende radioprogramma werden gemaakt door de Nederlandse omroepvereniging KRO.

De 6e aflevering van het programma werd samengesteld door Radio Korsou FM en gaat over de ontwikkeling vande radio op de Nederlandse Antillen.

Het programma duurt tot 11.30 uur en er zijn vele fragmenten te beluisteren van naoorlogse radioprogramma's, gemaakt door de verschillende Curacaose radiostations. Er is o.a. een gedeelte van een programma te horen dat Radio Curom 30 jaar geleden uitzond! Ook is er een schitterende opname van de eerste officiële Statenvergadering. Jammergenoeg is er van programma's van voor de oorlog heel weinig bewaard

gebleven.

De oudste radio-pionier die nog in leven is, is de 76-jarige heer Bos-Verschuur. Deze kleurrijke persoonlijkheid zal in het programma van morgen uitvoerig aan het woord komen.

Op 19 jarige leeftijd kwam de heer Bos-Verschuur uit Suriname naar Curaçao en verrichtte hier baanbrekend werk op het gebied van radio en televisie. Hij was directeur van de Landsradio en heeft de eerste Curom-zender gebouwd. Tevens was hij lange tijd voorzitter van de ambtenarenbond (de huidige ABVO).

Lang voordat Tele-Curaçao bestaat verzorgde de heer Bos-Verschuur ook de eerste televisie-uitzendingen op Curaçao. Hij had een zendertje met een proefvergunning gekregen en had een oude televisie-camera van het leger uit Miami weten te bemachtigen, waarmee hij televisie programma's van allerlei aard uitzond.

Kortom het wordt een programma dat U, naar onze mening niet zou mogen missen!